

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad
za period 01.01 – 31.12.2021. godine**

Broj: RV076-22

Banja Luka, 22.11.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	5
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
	1. Uvod	10
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	10
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke	12
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	13
	6. Finansijski izvještaji.....	13
	6.1. Bilans uspjeha	13
	6.1.1. Prihodi.....	13
	6.1.2. Rashodi	15
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	17
	6.2. Bilans stanja	18
	6.2.1. Aktiva.....	18
	6.2.2. Pasiva.....	21
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	23
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	23
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	23
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	24
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	24

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31. decembar 2021. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.1. izvještaja:

Vrijednost zemljišta, kao i državnog kapitala su precijenjene za iznos od 84.360 KM, jer JZU Dom zdravlja Višegrad nije izvršio isknjižavanje vrijednosti zemljišne parcele koja je prenesena u vlasništvo Opštine Višegrad, što nije u skladu sa članom 4. stav (6) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Vrijednost opreme, kao i razgraničenih prihoda i primljenih donacija su potcijenjene za iznos od 62.993 KM, jer JZU Dom zdravlja Višegrad nije u svojim pomoćnim evidencijama i u finansijskim izvještajima izvršio uknjižavanje opreme primljene kao donacija od strane Opštine Višegrad, što nije u skladu sa članom 4. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. i 6.2.1.2. izvještaja:

Druga kratkoročna potraživanja su precijenjena za iznos od 181.649 KM, dok su rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja potcijenjeni za iznos od 131.925 KM, a troškovi bruto zarada za 49.724 KM. Vezano za navedeno JZU Dom zdravlja Višegrad nije podnosio zahtjeve za refundaciju JU Javnom fondu za dječiju zaštitu Bijeljina i Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka po osnovu isplaćenih naknada plata svojih zaposlenih koji su koristili bolovanja pa time nisu ni stvoreni uslovi da se evidentiraju potraživanja po navedenom osnovu, dok je sa pozicije bruto zarada vršio

storniranja bruto zarada zaposlenih koji su koristili bolovanja. Takav računovodstveni tretman kratkoročnih potraživanja nije u skladu sa članom članom 16. stav (5), članom 40. stav (2) i članom 46. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.2. izvještaja:

Aktivna vremenska razgraničenja su precijenjena za ukupan iznos od 176.471 KM, dok su obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja takođe precijenjeni za iznos od 18.404 KM (po osnovu vrijednosti kamata koje nisu dospjele na naplatu iz Ugovora o zajmu između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka i Doma zdravlja), a rashodi kamata, kao i gubitak ranijih godina potcijenjeni za iznos od 95.044 KM, odnosno 63.023 KM (po osnovu Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga prema Poreskoj upravi Republike Srpske u kome su kamate za neblagovremeno izmirivanje obaveza pripisane osnovnom poreskom dugu), jer evidentiranje na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja nije u skladu sa članom 20. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.2. izvještaja:

Dugoročni krediti u zemlji su precijenjeni, a dio dugoročnih kredita koji dopijevaju za plaćanje do jedne godine je potcijenjena za iznos od 20.981 KM, jer JZU Dom zdravlja Višegrad nije reklasifikovao dio dugoročnih obaveza koje dopijevaju u periodu do godinu dana (tekuća dospjeća) iz ugovora o zajmu sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka, što nije u skladu sa članom 30. stav (7), odnosno članom 29. stav (14) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostale dugoročne obaveze su precijenjene, a obaveza po osnovu kamata i rashoda finansiranja iz rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga zaključenog sa Poreskom upravnom Republike Srpske potcijenjene za iznos od 290.065 KM, jer je JZU Dom zdravlja Višegrad na poziciji ostalih dugoročnih obaveza iskazao i dio obaveza po osnovu kamata i rashoda finansiranja, što nije u skladu sa članom 34. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostale dugoročne obaveze su precijenjene, a dio dugoročnih kredita koji dopijeva za plaćanje do jedne godine je potcijenjen za iznos od 911.098 KM, jer JZU Dom zdravlja Višegrad nije u skladu sa članom 30. stav (7) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike izvršio preknjižavanje cjelokupnog iznosa obaveza iz rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga zaključenog sa Poreskom upravnom Republike Srpske na poziciju dijela dugoročnih kredita koji dopijevaju za plaćanje do jedne godine, iako su sve obaveze po navedenom osnovu dospjele za plaćanje.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodane informacije vezne za stalnost poslovanja u skladu sa paragrafima 25 i 26 MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja*, odnosno nije izvršena procjena sposobnosti JZU Dom zdravlja Višegrad da nastavi da neograničeno posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Napomene uz finansijske izvještaje po sadržaju, strukturi i sistematičnosti ne odgovaraju zahtjevima MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja* (paragrafi 112 – 138.), MRS 2 – *Zalihe* (paragraf 36), MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* (paragrafi 73, 74, 75 i 77)

i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

Osnovni okvir za finansijsko poslovanje JZU Doma zdravlja Višegrad predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja usaglašen okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode te rezultat tekućeg perioda.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 22.11.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju aktivnosti, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad za 2021. godinu su u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Za nabavke roba i usluga (laboratorijskog materijala, sanitetskog i stomatološkog materijala, goriva, auto guma, održavanja opreme, usluga zbrinjavanja medicinskog i drugog otpada i zdravstvenih usluga) u ukupnom iznosu od 75.424 KM nisu provedene procedure javnih nabavki propisane Zakonom o javnim nabavkama, što nije u skladu sa članom 6. istog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

JZU Dom zdravlja Višegrad je obavljao djelatnost bez donesenog Programa poslovanja i finansijskog plana za 2021. godinu, što nije u skladu sa članom 28. i 36. Statuta Dom zdravlja, odnosno članom 19. Zakona o sistemu javnih službi.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

JZU Dom zdravlja Višegrad nije sačinio godišnji izvještaj o poslovanju, što nije u skladu sa članom 24. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene

ustanove Dom zdravlja Višegrad obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Višegrad.

Banja Luka, 22.11.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) prilikom vršenja popisa imovine i obaveza u potpunosti poštuju odredbe člana 4, 17. i 20. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, odnosno da se sačinjava plan rada popisnih komisija, navode podaci o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih za popis,
- 2) utvrdi metod obračuna izlazne vrijednosti zaliha materijala za izradu učinaka u skladu sa paragrafom 25 MRS 2 – Zalihe, kao i da se odabrani metod dosljedno primjeni prilikom obračuna vrijednosti izlaza sa zaliha,
- 3) naknade zarada koje se odnose na rad u državne praznike, bolovanja i drugo klasifikuju u skladu sa članom 44. stav 2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,
- 4) obračun amortizacije vrši primjenom amortizacionih stopa navedenih u Pravilniku o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike,
- 5) izvrši umanjeње na poziciji zemljišta za vrijednost zemljišne parcele koja više nije u vlasništvu Doma zdravlja u skladu sa članom 4. stav (1. i 2.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,
- 6) pozicija opreme uveća za iznos opreme donirane od strane Opštine Višegrad u skladu sa članom 4. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,
- 7) za potraživanja po osnovu zakupnina i po osnovu više plaćenog poreza čija je naplata neizvjesna izvrši ispravka vrijednosti u skladu sa članom 50. stav (8. i 9.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,
- 8) podnose zahtjevi za refundacije naknada plata zaposlenih od fondova socijalnog osiguranja i da se nakon toga u skladu sa članom 20. stav (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, za one refundacije koje su priznate vrši evidentiranje potraživanja i prihoda po tom osnovu,
- 9) evidentiranja na aktivnim vremenskim razgraničenjima vrši u skladu sa članom 24. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,
- 10) iznos preostalog dijela kredita prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske utvrđenog u Aneksu 3 ugovora iskaže na poziciji dugoročnih kredita u zemlji u skladu sa članom 33. stav (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i da se vrši obračun i iskazivanje dijela dugoročnih kredita koji za plaćanje dospjevaju u roku do jedne godine (tekuća dospijeca dugoročnih obaveza) u skladu sa članom 34. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,

- 11) obaveze prema Poreskoj upravi Republike Srpske po osnovu rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga iskažu na poziciji dijela dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine u skladu sa članom 34. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, kao i da se izvrši odgovarajuće razgraničenje na dio koji se odnosi na osnovni dug i na dio koji se odnosi na obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja,
- 12) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji uskladi sa izmjenama u relevantnoj zakonskoj i podzakonskoj regulativi, koja definiše organizaciju rada javne ustanove, rad i zapošljavanje i plate zaposlenih,
- 2) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i sastavlja godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- 3) provođenje postupaka i procedura javnih nabavki vrši u skladu sa odredbama člana 6, 32, 75. i 90. Zakona o javnim nabavkama, kao i sa odredbama člana 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma,
- 4) u skladu sa članom 28. i 36. Statuta JZU Dom zdravlja Višegrad donosi i usvaja program poslovanja i finansijski plan,
- 5) u skladu sa članom 24. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske sačinjava godišnji izvještaj o poslovanju,
- 6) obračun naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, kao i naknade za pripravnost usklade sa odredbama važećeg Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- 7) evidencije o prisustvu zaposlenih na radnim mjestima vode u skladu sa odredbama Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu,
- 8) kod obračuna troškova službenih putovanja u zemlji i inostranstvu poštuju odredbe Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 9) na putnim nalogima za vozila unose potpuni i tačni podaci, kako je to propisano odredbama Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva,
- Pravilnik o uslovima, načinu obračunavanja, prijavljivanja i uplate doprinosa,
- Pravilnik o postupku, načinu obračuna i ostvarivanja prava na oslobađanje i prava na odbitak od poreske osnovice poreza na dohodak,
- Pravilnik o osnovama za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2021. godini,
- Pravilnik o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu,
- Pravilnik o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu,
- Pravilnik o uslovima za početak rada zdravstvene ustanove,
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma,
- Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada u oblasti zdravstva i socijalne zaštite,
- Odluka o najnižoj plati,
- Odluka o participaciji.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Višegrad (u daljem tekstu: Dom zdravlja) osnovano je Rješenjem o osnivanju Doma narodnog zdravlja iz maja 1955. godine. Odlukom Skupštine opštine Višegrad broj: 01-023-28/94 od 18.05.1994. godine osnovan je Doma zdravlja u Višegradu. Svojestvo pravnog lica stečeno je upisom u sudski registar kod Osnovnog suda u Sarajevu 17.05.1996. godine.

Dom zdravlja je osnovan s ciljem obavljanja zdravstvene djelatnosti od posebnog društvenog interesa na području opštine Višegrad (u nastavku: Opština).

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezana za rad Doma zdravlja regulisana su Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/09 i 44/15) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16, 110/16 i 94/19). Članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 15. i 16. Statuta, Dom zdravlja obavlja poslove primarne zdravstvene djelatnosti koja je od posebnog društvenog interesa na području Opštine, odnosno zdravstvenu zaštitu kao profesionalnu medicinsku djelatnost.

Organi upravljanja Doma zdravlja su direktor i upravni odbor koje imenuje i razrješava osnivač na period od četiri godine. Stručna tijela Doma zdravlja su kolegijum i etički odbor.

Dom zdravlja se finansira iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, budžeta osnivača, naplate izvršenih usluga od korisnika zdravstvene zaštite i drugih izvora finansiranja.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01 – 31.12.2021. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizaciona struktura Doma zdravlja uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Domu zdravlja iz decembra 2012. godine. Navedenim pravilnikom definisano je da se Dom zdravlja organizuje kao jedinstvena cjelina, zatim nazivi radnih mjesta i opisi poslova, uslovi za zasnivanje radnog odnosa, kao i broj radnih mjesta. Sistematizovano je ukupno 36 radnih mjesta sa 70 izvršilaca. Zdravstvena zaštita stanovništva Opštine se ostvaruje u okviru objekta. Na dan 31.12.2021. godine u Domu zdravlja je bilo zaposleno 70 izvršilaca.

Tokom godine radni odnos u Domu zdravlja zasnovalo je šest izvršilaca, dok je radni odnos po različitim osnovima prestao za 16 zaposlenih. Za radna mjesta medicinski tehničar i glavni medicinski tehničar pomenutim pravilnikom utvrđena je složenost poslova četvrte i šeste platne grupe, dok su poslovi pomenutih radnih mjesta razvrstani u petu platnu grupu prema članu 13. Zakona o platama zaposlenih u javnim ustanovama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik Republike Srpske broj 49/21). Navedeni pravilnik nije u

potpunosti usklađen sa izmjenama u zakonskoj regulativi koja se odnosi na rad, zapošljavanje i plate zaposlenih (Zakonom o radu, Zakonom o platama zaposlenih u javnim ustanovama u oblasti zdravstva i Pravilnikom o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja).

Upravni odbor Doma zdravlja je imenovan 01.11.2017. godine na period od četiri godine. U toku 2021. godine upravni odbor je imao dvije sjednice. Nakon isteka mandata nije imenovan novi upravni odbor Doma zdravlja. U septembru 2022. godine upravni odbor Doma zdravlja, kojem je mandat istekao u 01.11.2021. godine donio je odluku kojom se ne usvajaju godišnji izvještaji o poslovanju za 2020. i 2021. godinu, a izvještaj o poslovanju za 2021. godinu nije pripremljen (tačka 6. izvještaja). Finansijski izvještaji za 2021. godinu, kao i izvještaj o poslovanju za tu godinu nisu dostavljeni Opštini kao osnivaču Doma zdravlja na razmatranje i usvajanje, što nije u skladu sa članom 21. Statuta Doma zdravlja.

Direktor Doma zdravlja je 07.12.2021. godine donio odluku o formiranju komisije za popis. Nije donesena posebna odluka o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza. U postupku provođenja redovnog godišnjeg popisa, sa stanjem na dan 31.12.2021. godine, popisne komisije nisu sačinile plan rada, što nije u skladu sa članom 17. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni Glasnik Republike Srpske“ broj: 45/16 i 113/21). Takođe, izvještaji popisnih komisija ne sadrže podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih za popis, što nije u skladu sa članom 20. pomenutog pravilnika. Prilikom vršenja popisa popisna komisija nije popisala i u svojim listama navela i ultrazvučni aparat sa pripadajućom opremom ukupne vrijednosti od 62.993 KM koji je Dom zdravlja dobio od Opštine i koji je u toku 2021. godine bio u upotrebi, što nije u skladu sa članom 4. pomenutog pravilnika (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Sertifikacija Doma zdravlja kod Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj nije izvršena, što nije u skladu sa članom 97. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/09 i 44/15), odnosno članom 201. novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 57/22). Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske je u 2017. godini donijelo rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti za Dom zdravlja.

Dom zdravlja nema definisane računovodstvene politike o priznavanju, odmjeravanju i objelodanjivanju nefinansijske i finansijske imovine, prihoda, obaveza, zaliha materijala, sitnog alata i inventara i drugo, kao i kontrolne postupke nad upravljanjem i vođenjem pomoćnih evidencija. Statutom nije definisan unutrašnji nadzor u dijelu finansijsko-računovodstvenih poslova.

Dom zdravlja nema uspostavljenu jedinicu za internu reviziju, a nije imenovano lice odgovorno za finansijsko upravljanje i kontrolu. Nije sastavljen godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22).

Dom zdravlja nije uspostavio sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 91/16).

Na osnovu navedenog, kao i uočenih nepravilnosti koje su obrazložene u nastavku, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način koji bi obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji uskladi sa izmjenama u relevantnoj zakonskoj i podzakonskoj regulativi, koja definiše organizaciju rada javne ustanove, rad i zapošljavanje i plate zaposlenih,**
- **prilikom vršenja popisa imovine i obaveza u potpunosti poštuju odredbe člana 4, 17. i 20. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, odnosno da se sačinjava plan rada popisnih komisija, navode podaci o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih za popis,**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici i sastavlja godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.**

4. Nabavke

Plan nabavki Doma zdravlja za 2021. godinu donesen je od strane direktora 22.01.2021. godine. Planom su predviđene javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 205.650 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV). Planirana vrijednost nabavki se odnosila na nabavke roba u iznosu od 115.100 KM i usluga u iznosu od 90.550 KM. Provedeni postupci javnih nabavki realizovani su na osnovu pojedinačnih odluka direktora.

Revizijom je utvrđeno da je u 2021. godini okončano 37 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 138.940 KM, odnosno 64% u odnosu na ukupnu planiranu vrijednost nabavki. Realizovane nabavke su provedene postupcima direktnog sporazuma u iznosu od 98.040 KM i konkurentskim zahtjevom za dostavljanje ponuda u iznosu od 23.045 KM. Vrijednost nabavki koje su izuzete od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14), a koje su sadržane u planu iznosi 17.855 KM.

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćeno je šest postupaka javnih nabavki u ukupnoj vrijednosti od 50.500 KM, a odnosi se na planirane postupke nabavki ogreva (uglja) i goriva putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 34.000 KM, kao i nabavke kancelarijskog materijala i materijala za održavanje higijene, dijelova za službena vozila i usluge održavanja službenih vozila provedene putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 16.500 KM.

Ispitivanjem pomenutih postupaka javnih nabavki utvrđeno je da ugovorni organ nije:

- uputio zahtjeve za dostavljanje ponuda određenom broju ponuđača za nabavke provedene putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, što nije u skladu sa članom 88. stav (1) pomenutog zakona,
- zaključio ugovore prema uslovima iz okvirnog sporazuma, što nije u skladu sa članom član 32. stav (5) navedenog zakona,
- zaključio ugovor za nabavku dijelova za službena vozila u vrijednosti prihvaćene ponude (ugovor je zaključen u vrijednosti iz plana nabavki), što nije u skladu sa članom 90. zakona,
- dostavljao izvještaje o provedenim postupcima javnih nabavki Agenciji za javne nabavke, niti je objavljivao osnovne elemente zaključenih ugovora na svojoj internet stranici, što nije u skladu sa članom 75. zakona,

- zaključio ugovore za nabavke roba i usluga čija je vrijednost na godišnjem nivou veća od 1.000 KM, što nije u skladu sa članom 7. stav (1) tačka b) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 94/14).

Takođe, Dom zdravlja je vršio nabavke roba i usluga bez provedenih postupaka nabavki u iznosu od najmanje 75.424 KM, a odnose se na nabavku laboratorijskog materijala u iznosu od 28.160 KM, sanitetskog i stomatološkog materijala u iznosu od 13.098 KM, goriva u iznosu od 5.352 KM, auto guma u iznosu od 1.566 KM, održavanja opreme u iznosu od 12.632 KM, usluga zbrinjavanja medicinskog i drugog otpada u iznosu od 12.532 KM i zdravstvene usluge u iznosu od 2.084 KM. Ovaj način vršenja nabavki nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, jer je ugovorni organ obavezan da ugovore o nabavkama dodjeljuje primjenjujući postupke definisane zakonom i podzakonskim aktima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se provođenje postupaka i procedura javnih nabavki vrši u skladu sa odredbama člana 6., 32., 75. i 90. Zakona o javnim nabavkama, kao i sa odredbama člana 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Dom zdravlja je obavljao djelatnost bez donesenog Programa poslovanja i finansijskog plana za 2021. godinu, što nije u skladu sa članom 28. i 36. Statuta Dom zdravlja, odnosno članom 19. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16).

Osnovni okvir za finansijsko poslovanje JZU Doma zdravlja Višegrad predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja usaglašen okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode te rezultat tekućeg perioda.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u skladu sa članom 28. i 36. Statuta JZU Dom zdravlja Višegrad donosi i usvaja program poslovanja i finansijski plan.

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Doma zdravlja pripremljeni su i prezentovani na obrascima koji su propisani Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/16). Dom zdravlja nije sačinio godišnji izvještaj o poslovanju, što nije u skladu sa članom 24. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15 i 78/20).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u skladu sa članom 24. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske sačinjava godišnji izvještaj o poslovanju.

6.1. Bilans uspjeha

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 1.938.177 KM, a čine ih poslovni i ostali prihodi.

6.1.1.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 1.932.364 KM, a čine ih prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi. Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 1.760.190 KM, a najvećim dijelom ih čine prihodi od naplate participacija za pružene medicinske usluge u iznosu od 140.728 KM, prihodi od faktura u iznosu od 41.367 KM, prihodi po osnovu pruženih medicinskih usluga osiguranicima Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske koji se fakturišu pomenutom fondu u ukupnom iznosu od 1.556.808 KM i prihode od ljekarskih uvjerenja u iznosu od 16.390 KM.

Prihodi od naplate participacija se odnose na naplaćene participacije od osiguranih lica kod Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za one medicinske usluge koje se finansiraju iz pomenutog fonda u iznosu od 74.064 KM, kao i na participacije naplaćene od lica koja nemaju zdravstveno osiguranje kod pomenutog fonda ili koja zahtijevaju medicinske usluge koje se ne finansiraju iz tog osiguranja (medicinske usluge na lične zahtjeve pacijenata, odnosno usluge bez upute ljekara Doma zdravlja) u iznosu od 66.664 KM.

Prihodi od faktura se odnose na fakturisane prihode po osnovu pruženih usluga sistematskih i sanitarnih pregleda zaposlenih u pojedinim preduzećima ili ustanovama na teritoriji koju pokriva Dom zdravlja.

Prihodi od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske odnose se na prihode ostvarene po osnovu zaključenog Ugovora sa Fondom zdravstvenog osiguranja Republike Srpske o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2021. godini. Ugovor je zaključen u martu 2021. godine, a aneks tog ugovora u avgustu 2021. godine. Pomenutim ugovorom, odnosno njegovim aneksom utvrđen je iznos od 1.510.522 KM za primarnu zdravstvenu zaštitu, 57.463 KM za pedijatriju, 28.877 KM za ginekologiju i 63.000 KM za sanitetski prevoz osiguranih lica (ukupno 1.659.862 KM). Tokom godine, Dom zdravlja je ispostavljao mjesečne fakture Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske na osnovu pomenutog ugovora za pojedine djelatnosti (primarna zdravstvena zaštita, pedijatrija, ginekologija i prevoz). Po isteku godine Fond je dostavio Domu zdravlja konačan obračun realizacije koji je umanjen za usluge koje su izvršile druge zdravstvene ustanove i za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova.

Po obračunu Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske priznata realizacija za 2021. godinu iznosi 1.465.854 KM, a Domu zdravlja su do 31.12.2021. godine doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 1.448.251 KM.

Ostali poslovni prihodi su iskazani u ukupnom iznosu od 172.174 KM, a odnose se na prihode od zakupnina, prihode od donacija, prihode iz namjenskih izvora finansiranja i ostalih prihoda po drugim osnovama.

Prihodi od donacija su iskazani u iznosu od 60.263 KM, a najvećim dijelom (u iznosu od 46.008 KM) se odnose na donirani materijal i potrošna sredstva od strane Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu projekta COVID 19.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja su iskazani u ukupnom iznosu od 101.221 KM, a najvećim dijelom se odnose na dotacije od strane Skupštine opštine Višegrad u iznosu od 60.000 KM.

6.1.1.2. Ostali prihodi

Ostali prihodi su iskazani u iznosu od 5.813 KM a najvećim dijelom se odnose na prihode od smanjenja obaveza iz ranijeg perioda za koje povjerilac nije zahtijevao plaćanje (otpis potraživanja od strane povjerioca) u iznosu od 5.513 KM.

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 1.923.009 KM i čine ih poslovni rashodi, finansijski rashodi i ostali rashodi.

Poslovni rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 1.915.869 KM i sastoje se od troškova materijala, troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškova proizvodnih usluga, troškova amortizacije, nematerijalnih troškova i troškova poreza i doprinosa.

Troškovi materijala iskazani su u ukupnom iznosu od 154.693 KM i sastoje se od troškova materijala za izradu učinaka u iznosu od 89.596 KM, troškova ostalog materijala u iznosu od 14.420 KM i troškova goriva i energije u iznosu od 50.677 KM.

Na osnovu analitičkih kartica pojedinih artikala koje Dom zdravlja vodi za zalihe materijala za izradu učinaka nije moguće utvrditi jediničnu cijenu izlaza, odnosno metod obračuna izlazne vrijednosti ove vrste zaliha. Ne vrši se priznavanje i vrednovanje zaliha u skladu sa paragrafom 25, MRS 2 – *Zalihe*, prema kojem se nabavna vrijednost/cijena koštanja zaliha utvrđuje primjenom FIFO metoda („prvi ulaz-prvi izlaz“) ili metoda ponderisanog prosječnog troška.

Troškovi po osnovu utroška goriva i maziva iskazani su u iznosu od 24.057 KM. Dom zdravlja nema uspostavljen nadzor nad potrošnjom goriva, jer nema usvojen interni akt kojim bi se uredio način korišćenja službenih vozila, a putni nalozi za vozilo ne sadrže podatke o početnom i krajnjem stanju pređenih kilometara, vremenu polaska i dolaska, pređenim kilometrima, uzetom gorivu i slično, što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u iznosu od 1.597.765 KM, a odnose se na troškove bruto zarada i bruto naknada zarada u iznosu od 1.560.056 KM i ostale lične rashode u iznosu od 37.709 KM. Troškove bruto zarada i bruto naknada zarada čine troškovi bruto zarada u iznosu od 1.554.104 KM i troškovi bruto naknada članovima upravnog odbora u iznosu od 5.952 KM.

Obračun plata je vršen u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/18 i 49/21), dok obračun naknade za dežurstvo i naknade za pripravnost nije vršen na način definisan pomenutim zakonom.

Stupanjem na snagu novog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske broj 49/21) izmjenjeni su koeficijenti za obračun plate i način obračuna naknada za dežurstvo i pripravnost. Naknada za dežurstvo prema odredbama zakona iznosi 4,5% od osnovne plate zaposlenog do 31.05.2021. godine (na osnovu odredbi starog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18), odnosno 5% od osnovne plate zaposlenog od 01.06.2021. godine (novi Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske). Za dežurstvo koje traje 12 časova prvih osam časova se odražuje za naredni radni dan, a preostala četiri sata predstavljaju prekovremeni rad na koji se primjenjuje obračun u iznosu od 5% od osnovne plate zaposlenog. U slučaju ako zaposleni posle dežurstva koristi slobodan dan, naknada za dežurstvo iznosi 2,5% od osnovne plate zaposlenog.

Za obračun naknade na ime dežurstva do 31.05.2021. godine (za vrijeme važenja starog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske) Dom zdravlja je primjenjivao vrijednost satnice redovnog rada zaposlenog. Stupanjem na snagu novog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u

oblasti zdravstva Republike Srpske tj. od 01.06.2021. godine utvrđivanje naknada za dežurstva vršeno je na osnovu satnice obračunate kao 5% od osnovne plate za redovan rad podijeljeno sa brojem sati dežurstva (koje iznosi 12 radnih sati). Tako utvrđena satnica primijenjena je na broj sati dežurstva. Obračun naknada za dežurstvo Doma zdravlja za 2021. godinu za ostvarene prekovremene sate nije u skladu sa članom 33., odnosno članom 31. pomenutog zakona. Osim navedenog, za iskazane prekovremene sate nije vršena preraspodjela radnog vremena, što nije u skladu sa članom 34, odnosno članom 32. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, kojim je dato pravo zaposlenom da za svaki sat prekovremenog rada koristi jedan sat kompenzirajućeg radnog vremena koje je dužan da iskoristi u roku od šest mjeseci.

Naknada za pripravnost obračunata je prema odlukama direktora Doma zdravlja iz 2015. i 2017. godine i u zavisnosti od radnog mjesta kretala se u iznosu od 0,5% do 1,5% od osnovne plate za dan pripravnosti, što nije u skladu sa članom 29. novog Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske. Navedenim članom je utvrđeno da naknada za pripravnost iznosi 2,5% osnovne plate za dan pripravnosti ako je zaposleni obavljao radne zadatke, a ako nije obavljao radne zadatke ta naknada iznosi 1,5% osnovne plate za dan pripravnosti.

Osim navedenog, evidencije o prisustvu zaposlenih na radnim mjestima nisu potpune i ne sadrže ostvarene sate koji se odnose na dežurstvo, pripravnost i prekovremeni rad, kao što je propisano članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 40/16).

Za naknade plata isplaćenih za vrijeme bolovanja zaposlenih Dom zdravlja je vršio umanjeno na poziciji troškova bruto zarada i istovremeno evidentirao potraživanja od fondova socijalnog osiguranja (tačka 6.2.1.2. izvještaja). Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada prema mjesesečnim obračunima zarada iznose 1.603.371 KM, što je za 49.724 KM manje u odnosu na iznos iskazan na poziciji troškova bruto zarada i bruto naknada zarada. Takođe, Dom zdravlja nije podnosio zahtjeve za refundaciju isplaćenih naknada plata zaposlenih za vrijeme njihovog odsustva.

Troškovi bruto naknada zarada koje se odnose na rad u državne praznike, bolovanja i drugo nisu klasifikovani i iskazani na način propisan članom 40. stav 3) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike.

Ostali lični rashodi se odnose na troškove otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu u iznosu od 28.396 KM (jubilarne nagrade, naknada za rad u COVID ambulancama, otpremnine za odlazak u penziju, pomoći zaposlenim i slično), troškove zaposlenih na službenom putu u iznosu od 7.735 KM i troškove ostalih naknada zaposlenih u iznosu od 1.578 KM.

Kod troškova službenih putovanja u zemlji i inostranstvu utvrđeno je da dnevnice nisu u svim slučajevima obračunate prema vremenu provedenom na službenom putovanju. Takođe, za službeni put u inostranstvo ne donosi se odluka/rješenje o odobravanju službenog putovanja u inostranstvo, putni računi ne sadrže vrijeme prelaska granice Bosne i Hercegovine u polasku i povratku, dnevnice za inostranstvo se ne obračunavaju u iznosu propisanom za zemlju u koju se putuje i zvaničnom kursu, što nije u skladu sa članom X stav 1. i 2, članom XV stav 2. i članom XVII stav 3. Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21).

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u ukupnom iznosu od 50.145 KM, a čine ih troškovi komunikacionih i PTT usluga, usluge tekućeg održavanja, usluge prevoza pacijenata i komunalne usluge.

Troškovi amortizacije su iskazani u iznosu od 67.201 KM i u potpunosti se odnose na troškove amortizacije građevinskih objekata i opreme u 2021. godini. Dom zdravlja nije u potpunosti primjenio odredbe Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16), jer se amortizacione stope za pojedinu opremu razlikuju u odnosu na stope koje su navedene u pomenutom pravilniku.

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 41.355 KM, a najvećim dijelom se odnose na troškove zdravstvenih usluga u iznosu od 15.885 KM, reprezentacije i poklona u iznosu od 3.606 KM, naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 14.212 KM, registracije i osiguranja u iznosu od 1.589 KM, platnog prometa u iznosu od 3.312 KM i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 1.183 KM.

Troškovi poreza i doprinosa su iskazani u ukupnom iznosu od 4.710 KM.

Finansijski rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 5.875 KM, a odnose se na rashode kamata po osnovu obaveze prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu zaključenog ugovora o zajmu (tačka 6.2.2.2. izvještaja).

Ostali rashodi su iskazani u iznosu od 1.265 KM, a odnose se na rashode po osnovu kazni i naknada šteta.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **utvrdi metod obračuna izlazne vrijednosti zaliha materijala za izradu učinaka u skladu sa paragrafom 25 MRS 2 – Zalihe, kao i da se odabrani metod dosljedno primjeni prilikom obračuna vrijednosti izlaza sa zaliha,**
- **obračun naknada za dežurstvo u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, kao i naknade za pripravnost usklade sa odredbama važećeg Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,**
- **evidencije o prisustvu zaposlenih na radnim mjestima vode u skladu sa odredbama Pravilnika o vođenju evidencije o prisustvu radnika na radu,**
- **naknade zarada koje se odnose na rad u državne praznike, bolovanja i drugo klasifikuju u skladu sa članom 44. stav 2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,**
- **kod obračuna troškova službenih putovanja u zemlji i inostranstvu u potpunosti poštuju odredbe Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,**
- **na putnim nalogima za vozila unose potpuni i tačni podaci, kako je to propisano odredbama Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,**
- **obračun amortizacije vrši primjenom amortizacionih stopa navedenih u Pravilniku o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike.**

6.1.3. Finansijski rezultat

Dobitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 15.168 KM. S obzirom na utvrđene greške i nepravilnosti u finansijskim izvještajima, iskazani finansijski rezultat ne odražava stvarni rezultat perioda i razlikuje se najmanje za iznos od od 288.260 KM rashoda koji nisu evidentirani, a odnose se na period 2021. godine (navedeno pod tačkom 6.2.1.2. izvještaja).

6.2. Bilans stanja

6.2.1. Aktiva

Ukupna aktiva iskazana je u neto iznosu od 3.383.262 KM. Čine je stalna sredstva i tekuća sredstva.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva Doma zdravlja iskazana su u iznosu od 5.062.695 KM bruto, 2.208.803 KM ispravke vrijednosti i 2.853.892 KM neto vrijednosti. Sastoje se od zemljišta u vrijednosti od 265.218 KM, građevinskih objekata u neto vrijednosti od 2.546.334 KM, opreme u neto vrijednosti od 38.452 KM, opreme u pripremi u vrijednosti od 2.597 KM, sredstava kulture u vrijednosti od 807 KM i finansijskih sredstava koja se drže do roka dospijeća u neto vrijednosti od 484 KM.

Zemljište čine vrijednost više zemljišnih parcela na kojima je lociran novi objekat, stari objekti i pomoćni objekti Doma zdravlja, kao i pomoćne parcele (pristupni put i sl.). Dom zdravlja je dobio u vlasništvo zemljišnu parcelu na kojoj je lociran novi objekat, dok je zemljišna parcela na kojoj je locirana glavna zgrada starog objekta predata u vlasništvo Opštine. Broj zemljišne parcele na kojoj je lociran stari objekat je 1318/1 KO Višegrad 1, a vrijednost po kojoj se zemljište vodi je 84.360 KM. Na osnovu podataka iz evidencija Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove utvrđeno je da Dom zdravlja više nije vlasnik zemljišne parcele 1318/1 na kojoj je lociran stari objekat Doma zdravlja. Ovaj način evidencije vrijednosti zemljišnih parcela nije u skladu sa članom 4. stav (6) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Po navedenom osnovu precijenjeni su vrijednost zemljišta i državnog kapitala za iznos od 84.360 KM.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 3.807.619 KM bruto, 1.261.285 KM ispravke vrijednosti i 2.546.334 KM neto vrijednosti. Odnosi se na vrijednost objekata za obavljanje djelatnosti Doma zdravlja, kao i pomoćnih objekata na teritoriji opštine Višegrad (na lokaciji glavne zgrade Doma zdravlja u Višegradu, kao i na područne ambulante u Dobrunu i Prelevu).

Oprema je iskazana u iznosu od 985.970 KM bruto, ispravke vrijednosti 947.518 KM i neto vrijednosti 38.452 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom se odnosi na motorna vozila, medicinsku opremu, računarsku opremu i sisteme za grijanje.

Dom zdravlja je na osnovu Odluke o prenosu prava svojine donesene od strane Skupštine opštine Višegrad dobio ultrazvučni aparat sa pripadajućom opremom ukupne vrijednosti od 62.993 KM. Odlukom o prenosu prava svojine navedeno je da se oprema ustupa Domu zdravlja bez naknade, a u svrhu modernizacije rada ustanove. Navedeno je takođe i da će se međusobna prava i obaveze u navedenom poslu regulisati ugovorom između Doma zdravlja i Opštine koji će u ime Opštine zaključiti načelnik Opštine. Navedeni ugovor nije zaključen, a oprema je dostavljena Domu zdravlja i u 2021. godini se koristila. Dom zdravlja nije u svojim pomoćnim evidencijama i u finansijskim izvještajima izvršio uknjižavanje navedene opreme. Ovaj računovodstveni tretman opreme nije u skladu sa članom 4. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Za navedeni iznos potcijenjena je vrijednost pozicije opreme, kao i pozicije razgraničenih prihoda i primljenih donacija.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **izvrši umanjenje na poziciji zemljišta za vrijednost zemljišne parcele koja više nije u vlasništvu Doma zdravlja u skladu sa članom 4. stav (1. i 2.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna**

društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,

- **pozicija opreme uveća za iznos opreme donirane od strane Opštine Višegrad u skladu sa članom 4. stav (1. i 4.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine.**

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u neto iznosu od 529.370 KM, a odnose na zalihe materijala u iznosu od 78.561 KM, potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 44.054 KM, druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 187.816 KM, gotovinu u iznosu od 42.468 KM i aktivna vremenska ograničenja u iznosu od 176.471 KM.

Zalihe materijala najvećim dijelom se odnose na zalihe lijekova u iznosu od 5.228 KM, zalihe sanitetskog materijala u iznosu od 68.553 KM, zalihe RTG materijala u iznosu od 1.756 KM i zalihe ograde u iznosu od 2.147 KM. Analitičke evidencije ulaza, izlaza i stanja vrijednosti i količina navedenih zaliha vode se u posebnom računarskom programu čije administriranje i održavanje vodi fizičko lice koje nije zaposleno u Domu zdravlja. Angažovanje tog lica da vrši navedene poslove je izvršeno na osnovu Ugovora o korištenju i održavanju softvera knjigovodstveno poslovnog sistema i baze podataka.

Potraživanja od kupaca se najvećim dijelom odnose na potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u iznosu od 27.513 KM i na potraživanja od Poljoprivredne zadruge Višegrad po osnovu izdavanja u zakup poslovnog prostora u iznosu od 5.400 KM. Poljoprivredna zadruga nije odgovorila na izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2021. godine, a Dom zdravlja nije uspio naplatiti navedena potraživanja u 2021. ni u 2022. godini (do dana završetka revizije). Nije izvršena ispravka vrijednosti potraživanja od Poljoprivredne zadruge Višegrad, iako ona nisu naplaćena u periodu dužem od godinu dana usljed čega je povećan rizik njihove naplate, što nije u skladu sa članom 45. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Zbog prethodno navedenog potraživanja od kupaca iz Republike Srpske su precijenjena, dok su rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja potcijenjeni za iznos od 5.400 KM.

Druga kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od JU Javni fond za dječiju zaštitu Bijeljina u iznosu od 104.651 KM, Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka u iznosu od 76.998 KM i od Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 6.167 KM.

Dom zdravlja nije podnosio zahtjeve za refundaciju JU Javnom fondu za dječiju zaštitu i Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu isplaćenih naknada plata svojim zaposlenim koji su koristili bolovanja, zbog čega nisu stvoreni uslovi da budu knjižena potraživanja po navedenom osnovu od pomenutih fondova. Ovaj način knjiženja refundacija isplaćeni plata zaposlenim koji koriste bolovanja nije u skladu sa članom 16. stav (5), odnosno članom 46. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Po navedenom osnovu pozicija drugih kratkoročnih potraživanja je precijenjena, a pozicija rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja potcijenjena za iznos od 131.925 KM.

Prilikom evidentiranja potraživanja od navedenih fondova socijalnog osiguranja Dom zdravlja je za naknade plate zaposlenih koji su bili na bolovanju u 2021. godini vršio storniranje troškova bruto zarada i njihovog evidentiranja na poziciji drugih kratkoročnih potraživanja. Ovaj način evidentiranja rashoda bruto plata, odnosno drugih kratkoročnih potraživanja nije u skladu sa članom 16. stav (5), odnosno članom 40. stav (2) Pravilnika

o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Po navedenom osnovu pozicija drugih kratkoročnih potraživanja je precijenjena, a pozicija troškova bruto zarada potcijenjena za iznos od 49.724 KM.

Potraživanja od Poreske uprave Republike Srpske se odnose na potraživanja po osnovu više plaćenih poreza. U Domu zdravlja ne postoji dokumentacija na osnovu koje je nastalo ovo potraživanje, a nije izvršeno usaglašavanje sa Poreskom upravom Republike Srpske kojim bi ova potraživanja bila potvrđena, zbog čega nije moguće utvrditi iz kojeg perioda i po kom osnovu potiču ova potraživanja. U toku 2021. godine nije bilo promjena na ovoj poziciji. Dom zdravlja nije izvršio ispravku vrijednosti pomenutih potraživanja, što nije u skladu sa članom 16. stav (7. i 11), odnosno članom 45. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Zbog prethodno navedenog druga kratkoročna potraživanja su precijenjena, dok su rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja potcijenjena za iznos od 6.167 KM.

Gotovina se odnosi na gotovinu na poslovnim računima u komercijalnim bankama u Republici Srpskoj u iznosu od 41.581 KM i gotovinu u blagajni Doma zdravlja u iznosu od 887 KM.

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na kamatu za neblagovremeno izmirivanje obaveza prema Poreskoj upravi Republike Srpske, a koja je uključena u reprogram poreskih obaveza (dio po osnovu Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga prema Poreskoj upravi Republike Srpske), odnosno na rashode kamata koje na dan 31.12.2021. godine nisu bile dospjele na naplatu (dio koji se odnosi na Ugovora o zajmu između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka i Doma zdravlja). Ovdje se radi o kamatama po osnovu Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga prema Poreskoj upravi Republike Srpske u iznosu od 158.068 KM i po osnovu Ugovora o zajmu između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka i Doma zdravlja u iznosu od 18.404 KM (tačka 6.2.2.2. izvještaja). Navedeni način evidentiranja rashoda kamata koje su uključene u reprogram poreskih obaveza, odnosno kamata koje nisu dospjele na naplatu nije u skladu sa članom 20. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Kao posljedica navedenog aktivna vremenska razgraničenja su precijenjena za iznos od 158.068 KM, dok su rashodi kamata, kao i gubitak ranijih godina potcijenjeni za iznose 95.044 KM, odnosno 63.023 KM (po osnovu Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga prema Poreskoj upravi Republike Srpske). Takođe, aktivna vremenska razgraničenja, kao i obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja su precijenjeni za iznos od 18.404 KM (po osnovu Ugovora o zajmu između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske Banja Luka i Doma zdravlja).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***za potraživanja po osnovu zakupnina i po osnovu više plaćenog poreza čija je naplata neizvjesna izvrši ispravka vrijednosti u skladu sa članom 50. stav (8. i 9.) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,***
- ***podnose zahtjevi za refundacije naknada plata zaposlenih od fondovova socijalnog osiguranja i da se nakon toga u skladu sa članom 20. stav (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, za one refundacije koje su priznate vrši evidentiranje potraživanja i prihoda po tom osnovu,***

- **evidentiranja na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja vrši u skladu sa članom 24. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine.**

6.2.2. Pasiva

6.2.2.1. Kapital

Dom zdravlja je na dan 31.12.2021. godine iskazao osnovni kapital u iznosu od 3.753.430 KM, neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 15.168 KM i gubitak ranijih godina u iznosu od 3.476.352 KM. Osnovni kapital u potpunosti čini državni kapital.

6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su na dan 31.12.2021. godine iskazane u ukupnom iznosu od 3.091.016 KM, a odnose se na dugoročne obaveze i na kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 1.429.559 KM, a odnose se na dugoročne kredite i na ostale dugoročne obaveze.

Dugoročni krediti su iskazani u iznosu od 149.000 KM, a odnose se na obaveze prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu zaključenog ugovora o zajmu kojim su u 2008. godini Domu zdravlja doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 438.046 KM.

Aneksom 1 pomenutog ugovora definisano je da će Dom zdravlja dio kredita u iznosu od 139.627 KM vraćati Fondu u periodu od 10 godina uz period mirovanja otplate (grace period) od dvije godine. Takođe, ugovorena je i promjenljiva kamatna stopa koju čine šestomjesečni euribor uvećan za maržu od 6,20%. Pomenuti aneks je zaključen u martu 2012. godine. Za preostali dio zajma ostali su uslovi otplate definisani u osnovnom ugovora o zajmu. Dom zdravlja i Fond su u maju 2018. godini zaključili Aneks 2 kojim su konstatovali da je i dalje na snazi sve ono što je ranije bilo ugovoreno, kao i da će se naplata duga vršiti umanjenjem uplata od strane Fonda po osnovu zaključenih ugovora o finansiranju za što će biti zaključeni ugovori o kompenzaciji. Takođe, definisano je da će Dom zdravlja dio kredita u iznosu od 199.418 KM vraćati Fondu u periodu od 10 godina uz period mirovanja otplate (grace period) od jedne godine. Za taj iznos otplate kredita ugovorena je takođe promjenljiva kamatna stopa koju čine šestomjesečni euribor uvećan za maržu od 4,19%. Za preostali dio zajma ostali su uslovi otplate definisani u osnovnom ugovora o zajmu. U Aneksu 3 ugovora navedeno je da će Dom zdravlja preostali dio kredita u iznosu od 79.396 KM vraćati Fondu u periodu od 60 mjeseci nakon isteka perioda mirovanja otplate (grace period) od 36 mjeseci.

Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske je dostavio izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2021. godine kojim je navedeno da potraživanje Fonda po navedenom osnovu iznosi 228.396 KM.

Dom zdravlja je preostali dio kredita prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske utvrđenog u pomenutom Aneksu 3 ugovora iskazao kao ostale dugoročne kredite obaveze, što nije u skladu sa članom 29. stav (6 i 11) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Takođe, Dom zdravlja nije obračunao i na odgovarajući način iskazao dio dugoročnih obaveza koja za plaćanje dospijeva u periodu do godinu dana (tekuća dospijea) iz navedenih Aneksa 2 i 3 ugovora u iznosu od 20.981 KM, što nije u skladu sa članom 30. stav (7), odnosno član 29. stav (14) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Po navedenom osnovu dugoročni krediti u zemlji su precijenjeni, a pozicija dio dugoročnih kredita koji dospijevaju za plaćanje do jedne godine je potcijenjena za navedeni iznos.

Takođe, nije izvršeno objelodanjivanje navedenih poslovnih događaja u Napomenama uz finansijske izvještaje.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.280.559 KM, a odnose se na dio kreditnih obaveza prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu zaključenog ugovora o zajmu u iznosu od 79.396 KM (obrazloženo ranije u ovoj tački izvještaja) i na obaveze po osnovu rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga zaključenog sa Poreskom upravom Republike Srpske (reprogram neizmirenih poreskih obaveza) u iznosu od 1.201.163 KM.

Obaveze po osnovu rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga u iznosu od 1.201.163 KM se odnose na reprogramirane poreske obaveze prema Poreskoj upravi Republike Srpske. Pomenuto rješenje je zaključeno u aprilu 2016. godine i njime je data mogućnost da Dom zdravlja te obaveze izmiri u 60 jednakih mjesečnih anuiteta uz period mirovanja otplate (grace period) od jedne godine. Prema pomenutom rješenju vrijednost osnovnog duga iznosi 911.098 KM (od čega je glavni dug u iznosu od 885.882 KM, a vrijednost kamate obračunate u rješenjima Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 25.216 KM), dok je ukupan iznos obračunatih kamata kao posljedice reprograma (kao sastavni dio anuitetskih obaveza u dužem vremenskom periodu) u iznosu od 450.005 KM. Dom zdravlja je na poziciji ostalih dugoročnih obaveza iskazao i dio obaveza po osnovu kamata i rashoda finansiranja, što nije u skladu sa članom 34. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Time je pozicija ostalih dugoročnih obaveza precijenjena, a pozicija obaveza po osnovu kamata i rashoda finansiranja potcijenjena za iznos od 290.065 KM (razlika između iznosa koji se prema pomenutom rješenju odnosi na obaveze po osnovu kamata i iznosa koji je Dom zdravlja već uknjižio na poziciji obaveza po osnovu kamata po navedenom osnovu). Takođe, kako su sve obaveze po navedenom osnovu dospjele za plaćanje i kako one nisu izmirene Dom zdravlja nije u skladu sa članom 30. stav (7) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike izvršio njihovo preknjižavanje na poziciju dijela dugoročnih kredita koji dopijevaju za plaćanje do jedne godine. Time je pozicija ostalih dugoročnih obaveza precijenjena, a pozicija dijela dugoročnih kredita koji dopijeva za plaćanje do jedne godine potcijenjena za iznos od 911.098 KM.

Kratkoročne obaveze su iskazane u iznosu od 1.661.457 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 19.458 KM, za zarade i naknade zarada u iznosu od 1.431.139 KM, druge obaveze u iznosu od 188.055 KM i na obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 22.805 KM.

Obaveze prema dobavljačima odnose se na obaveze prema dobavljačima u Republici Srpskoj i prema dobavljačima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Obaveze za zarade i naknade zarada se odnose na obaveze za bruto lična primanja zaposlenih za period oktobar – decembar 2021. godine u iznosu od 400.198 KM i obaveze za poreze na zarade i naknade zarada i doprinose iz perioda 2016 – 2019. godina u iznosu od 1.030.941 KM.

Druge obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja u iznosu od 176.472 KM (tačka 6.2.1.2. izvještaja), dok se preostali iznos odnosi na obaveze za naknade za prevoz i pomoći zaposlenim, naknade članovima upravnog odbora i naknade angažovanim licima po ugovoru o djelu iz tekućeg perioda.

Obaveze za ostale poreze i doprinose i druge dažbine se odnose na obaveze za doprinose za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju invalida, za poreze i doprinose na naknade članovima upravnog odbora i naknade po ugovoru o djelu.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **iznos preostalog dijela kredita prema Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske utvrđenog u Aneksu 3 ugovora iskaže na poziciji dugoročnih kredita u zemlji u skladu sa članom 33. stav (5) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i da se vrši obračun i iskazivanje dijela dugoročnih kredita koji za plaćanje dospjevaju u roku do jedne godine (tekuća dospijeca dugoročnih obaveza) u skladu sa članom 34. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine,**
- **obaveze prema Poreskoj upravi Republike Srpske po osnovu rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga iskažu na poziciji dijela dugoročnih kredita koji dospijeva za plaćanje do jedne godine u skladu sa članom 34. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, kao i da se izvrši odgovarajuće razgraničenje na dio koji se odnosi na osnovni dug i na dio koji se odnosi na obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja.**

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U toku 2021. godine u okviru Doma zdravlja nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali evidentiranje u okviru vanbilansnih pozicija.

6.3. Bilans tokova gotovine

Ukupni prilivi gotovine Doma zdravlja u 2021. godini iskazani su u iznosu od 1.871.155 KM, dok su ukupni odlivi gotovine u navedenom periodu iznosili 1.874.298 KM. U navedenom periodu Dom zdravlja je imao novčane prilive i odlive iz poslovnih i aktivnosti finansiranja, dok iz aktivnosti investiranja samo odlive. Dom zdravlja je prilikom sastavljanja bilansa tokova gotovine koristio direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iznosili su 1.870.616 KM, dok su odlivi po istom osnovu iznosili 1.852.281 KM. Dom zdravlja je u 2021. godine ostvario neto prilive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 18.335 KM.

Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja iznosili su 1.793 KM, dok su odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja iznosili 20.224 KM. Priliva po osnovu aktivnosti finansiranja iznosili su 539 KM.

Stanje gotovine na početku revidiranog obračunskog perioda iznosilo je 45.611 KM, dok je na kraju perioda stanje gotovine iznosilo 42.468 KM. Provedenom revizijom nisu utvrđene materijalno značajne nepravilnosti u izvještaju o novčanim tokovima. Bilans tokova gotovine je sastavljen u skladu sa MRS 7 – *Izvještaj o tokovima gotovine*.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

Dom zdravlja nije u svojim Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanio informacije vezne za stalnost poslovanja u skladu sa paragrafima 25 i 26 MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja*, odnosno nije izvršio procjenu sposobnosti Doma zdravlja da nastavi da neograničeno posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu pisane informacije o stanju sudskih sporova na dan 31.12.2021. godine dostavljene od strane Doma zdravlja protiv Doma zdravlja je vođen jedan sudski spor (u vrijednosti od 913 KM) koji je u 2022. godini riješen presudom u korist Doma zdravlja. Drugih sudskih sporova u kojima bi Dom zdravlja bio tužilac ili tužena strana nije bilo.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Doma zdravlja sačinjene su i dostavljene Napomene uz finansijske izvještaje, koje po sadržaju, strukturi i sistematičnosti ne odgovaraju zahtjevima MRS 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja* (paragrafi 112-138), MRS 2 – *Zalihe* (paragraf 36), MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* (paragrafi 73, 74, 75 i 77) i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i koje ne sadrže objelodanjene opšte informacije o Domu zdravlja, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenim politikama i procjenama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Vedran Stanetić, s.r.

Branislavka Jovandić, s.r.

Emilija Ivić, s.r.